

ZAPOŠLJAVANJE I SOCIJALNA POLITIKA EU – HRVATSKA

Opatija, 4. srpnja 2005.

Područja europske socijalne politike:

- Slobodno kretanje radnika
  - Uvjeti rada + obveza informiranja i savjetovanja radnika
  - Zaštita na radu
  - Rodna politika
  - Diskriminacija
  - **Zapošljavanje**
  - Socijalna zaštita
  - Socijalna uključenost
  - Obrazovanje i osposobljavanje
  - Sustav industrijskih odnosa
-


```
graph TD; A[ZAPOŠLJAVANJE] --> B[temeljni preduvjet za SOCIJALNU PRAVDU I SOCIJALNU KOHEZIJU]; B --> C[1997. EU uvodi mehanizam za sustavnu i temeljitu provedbu strategije zapošljavanja];
```

ZAPOŠLJAVANJE

temeljni preduvjet za
SOCIJALNU PRAVDU I SOCIJALNU KOHEZIJU

1997. EU uvodi **mehanizam** za sustavnu i temeljitu provedbu strategije zapošljavanja

---

EU STRATEGIJA ZAPOŠLJAVANJA

Zajednička
politika zapošljavanja
=
LUKSEMBURŠKI PROCES

Smjernice za zapošljavanje

**Nacionalni akcijski
planovi
zapošljavanja (NAPZ)**

**Koordinirani mehanizmi
za provedbu i nadzor
Izrada Preporuka za pojedinu zemlju članicu**

KOORDINIRANI MEHANIZMI ZA PROVEDBU I NADZOR STRATEGIJE

od 1997. do 2002. otvoreno je
10.000.000 radnih mjesta

PAKT O STABILNOSTI

Bukureštanska deklaracija

CILJ: postizanje trajnog mira, stabilnosti i poticanje razvitka u JI Europi te uključivanje država tog prostora u europske i euroatlantske integracije kroz različite oblike jačanja regionalne suradnje

PARTNERI:

- ➔ zemlje regije (Albanija, BiH, Bugarska, Hrvatska, Makedonija, Moldavija, Rumunjska, Srbija i Crna Gora)
  - ➔ zemlje članice EU i druge zemlje svijeta, Europska komisija
  - ➔ međunarodne organizacije (UN, OSCE, CoE, NATO, OECD, UNHCR)
  - ➔ međunarodne financijske institucije (World Bank, MMF, EBRD)
  - ➔ regionalne inicijative
-

Dva osnovna dokumenta Pakta o stabilnosti su:

- **Pakt o stabilnosti** (tekst usvojen u Kölnu, 10. lipnja 1999.)
- **Deklaracija Sarajevskog sastanka** na vrhu (od 30. srpnja 1999.)

Osnovni operativni temelj Pakta jest **Regionalni stol za jugoistočnu Europu**, u čijem okviru djeluju tri radna stola:

1. Radni stol o demokratizaciji i ljudskim pravima (I RS)
  2. Radni stol o gospodarskoj obnovi, razvitku i suradnji (II RS)
  3. Radni stol o sigurnosnim pitanjima (III RS)
-

Inicijativa za socijalnu koheziju pokrenuta je unutar 2. radnog stola

kroz regionalni pristup i suradnju unaprijediti **zapošljavanje, socijalni dijalog, zdravlje, socijalnu zaštitu i stanovanje**

5 stručnih podskupina pod vodstvom odgovarajućih međunarodnih institucija

podskupinu za zapošljavanje vode Vijeće Europe i Međunarodna organizacija rada (MOR ili ILO)

30. – 31. listopada 2003. Ministarska konferencija, Bukurešt

Albanija, BiH, Bugarska, Hrvatska, Makedonija,
Moldavija, Srbija i Crna Gora, UNMK Kosovo

Vijeće Europe i Međunarodna organizacija rada (MOR)

priprema integracije zemalja
potpisnica u EU prema ciljevima
Europske strategije za
zapošljavanje

provedba standarda i
preporuka Vijeća Europe iz
područja zapošljavanja

operacionalizacija temeljnih
elemenata Globalne agende
za zapošljavanje MOR-a u
našim zemljama.

Proces ostvarivanja zaključaka Deklaracije:

Ministarska konferencija

svaka država će proći kroz evaluacijski proces nacionalne politike zapošljavanja

Stalni odbor na visokoj razini (PHLC)

ravnatelji zavoda za zapošljavanje država potpisnica (ravnateljica HZZ-a)

socijalni partneri zemalja o kojima se raspravlja, međunarodne organizacije socijalnih partnera, međunarodne organizacije i financijske institucije, donatorske države

Proces implementacije zaključaka Deklaracije:

zemlje potpisnice i socijalni partneri stvaraju nacionalni izvještaj o politici zapošljavanja i tržištu rada

Hrvatska se prva prijavila za izradu CREP-a

MOR analizira izvještaje dvije države i izrađuje **CREP** (Country Review of Employment Policy) u suradnji s državom na koju se odnosi

nacionalna tripartitna konferencija na kojoj se obrazlažu te usuglašavaju preporuke MOR-a

- O **Bukureštanskoj deklaraciji** i procesu danas se u javnosti još uvijek ništa ne zna iako Hrvatska formalno ispunjava obveze
- Nacionalni izvještaj je napravljen i poslan bez znanja socijalnih partnera iako bi se trebao stvarati zajednički
- SSSH u rujnu 2004. doznaje za cijeli proces na sindikalnoj konferenciji **Europske konfederacije sindikata**, koja je aktivno uključena u cijeli proces kao partner Bukureštanskom procesu.
- U studenom 2004. godine se izradio **CREP** za Hrvatsku koji je trebao biti raspravljen na nacionalnoj tripartitnoj konferenciji u svibnju 2005.

Ministri su se u Deklaraciji obvezali na unaprjeđivanje socijalnog dijaloga i veću uključenost socijalnih partnera prilikom formuliranja i primjene socijalne i ekonomske politike, a isto tako i da će nacionalni socijalni partneri biti potpuno uključeni u proces.

HRVATSKI CREP

- Analizirajući stanje u Hrvatskoj – sadrži preporuke MOR-a i Vijeća Europe
- **CREP**-om se željelo doprinjeti implementaciji međunarodnih standarda rada, a posebno **Konvencije o politici zapošljavanja MOR-a br. 122**, koja obvezuje na usku suradnju socijalnih partnera.
- **CREP** – doprinosi Hrvatskoj u predstojećem ulasku u EU jer je rađen prema **Smjernicama Europske strategije zapošljavanja** pa je rađen prema modelu **JAPs** i trebao bi poslužiti za njihovu izradu

---

Jedan od zaključaka – SOCIJALNI DIJALOG - ...iako postoji institucionalni okvir za tripartitni dijalog, postoji nedostatak komunikacije između Vlade i socijalnih partnera, posebno sindikata. Potrebno je da Vlada uključi socijalne partnere prije donošenja odluke koja je u području interesa socijalnih partnera. Od velike je važnosti da nadzorni sustav implementacije tripartitnih dogovora bude oformljen i da bude tripartitan.

SOCIJALNA POLITIKA I ZAPOŠLJAVANJE U HRVATSKOJ

Ima li razloga za zadovoljstvo ?

Kako dalje ?

Možemo li biti zadovoljni?

**STOPA NEZAPOSLENOSTI
U SVIBNJU 2005.**

18,0 %

Nacionalni akcijski plan zapošljavanja (NAPZ) 2005. - 2008.

- Pripreman za 2004, ali donesen za razdoblje 2005. – 2008.
- Temelji se na 10 Smjernica za zapošljavanje Europske komisije za zemlje članice EU iz 2003.
- U NAPZ-u se konstatira kako se na temelju smjernica donose mjere koje se određuju za razdoblje od 3-5 godina

- **Svake godine bi se trebao donijeti novi NAPZ temeljem novih smjernica EK, uz ocjenu primjene mjera**
- **U donošenju i provedbi mjera moraju aktivno sudjelovati svi socijalni partneri**

Hrvatski NAPZ:

- Neoperativan – Nema ciljeva, visine i izvora sredstava, očekivanih rezultata, kontrolu utroška sredstava, evaluaciju rezultata;
- Nema godišnjeg plana, što je obveza iz smjernica, ali i iz Zakona o posredovanju pri zapošljavanju (članak 27)

“Vlada donosi Godišnji plan za poticanje zapošljavanja”

“Na temelju plana Zavod provodi mjere za poticanje zapošljavanja”

*“Za praćenje provedbe plana osniva se Povjerenstvo sastavljeno od socijalnih partnera – **na čelu predsjednik Vlade RH**”*

ŠTO SE PROVODI:

Mjere iz 2002. godine

- Donijete bez socijalnih partnera
  - Nije bilo godišnje evaluacije provedenih ciljeva
-

Izvor sredstava za aktivne mjere:

U svome proračunu HZZ nema izvorna sredstva za aktivne mjere zapošljavanja

Financiranje aktivnih mjera u kontekstu projekata HZZ se niti ne spominje

500.000 kn

2004. – 309.559.000

2005. – 172.025.250

2006. – 105.000.000

2007. - 0

Potrebna sredstva nalaze se u Hrvatskom fondu za razvoj i zapošljavanje

Novi poduzetnički projekti financiraju se isključivo prema tržišnoj isplativosti, a postojeći jedino ako se ne potroše sva sredstva

Predstavnici Opće uprave za zapošljavanje i socijalna pitanja Europske komisije na sastanku s predstavnicima državne uprave RH održanom 17. i 18. veljače 2005. g. iskazali:

“razočarenje zbog propuštanja prilike RH da na području socijalne politike i zapošljavanja predloži projekte u okviru PHARE programa”

Možemo li onda mi biti zadovoljni ?

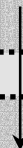
Predstavnici Opće uprave za zapošljavanje i socijalna pitanja Europske komisije upozoravaju:

Do kraja 2005. potrebno identificirati institucije i područja djelovanja za koja će se koristiti sredstva prepristupnih fondova EU

Do kraja 2006. pomoć državama kandidatkinjama nudit će se kroz program PHARE, a od 2007. do 2013. kroz program IPA

Hrvatskoj su za 2005. i 2006. ponuđena 4 programa pomoći: jednakost spolova, socijalnu inkluziju, antidiskriminaciju i poticanje zapošljavanja – od 2007. jedinstveni program PROGRESS

Hrvatska je trebala donijeti odluku o sudjelovanju u programima do 15.3.2005. / krajem lipnja potpisivanje Memoranduma

Što je Hrvatska odlučila?

Hrvatskoj predstoji potpisivanje *Joint Inclusion Memorandum (JIM)* i *Joint Assessment Paper (JAP)* zajednički potpisuju EK i vlada države kandidatkinje

- njima se određuju zajedničke politike i ključni izazovi za koje će biti namijenjena i sredstva predpristupnih fondova iz područja socijalne zaštite i **zapošljavanja**
- potpisivanje JIM-a i JAP-a znatno će odrediti količinu sredstava iz pretpristupnih fondova namijenjenih Hrvatskoj

Obećava li naš sadašnji rad određivanje
politike i sredstava potrebnih za rješavanje
problema nezaposlenosti ?

Primjedbe MOR-a i Vijeća Europe na nacionalni izvještaj (studeni 2004.)

- **Jačati dijalog socijalnih partnera na svim razinama**
- U okviru ZOR-a i poreznog sustava poticati poslodavce na otvaranje novih radnih mjesta
- Vlada bi trebala povisiti izdvajanja za poticanje zapošljavanja
- Vlada bi trebala uvesti mehanizam za nadgledanje kretanja broja zaposlenih
- HZZ-a bi trebao ranije djelovati u sprječavanju nezaposlenosti

- Povećati učinkovitost financiranje i osposobljavanje osoblja lokalnih agencija za zapošljavanje
- **Utjecati na kreiranje politike zapošljavanja u odnosu na lokalne potrebe i lokalna partnerstva**
- Produžiti razdoblje primanja pomoći tražiteljima posla
- Potpomognuti zapošljavanje za starije radnike

Što smo tražili?

ZAHTJEV ZA ŽURNU SJEDNICU GSV-a

- Rasprava i usvajanje Nacionalnog akcijskog plana u Hrvatskom saboru
  - Operativni plan za 2005. godinu +?
  - Osnivanje Povjerenstva +
  - Revidiranje postojećih mjera +?
  - Osiguranje sredstava za aktivne mjere u HZZ
  - Osiguranje praćenja provedbe mjera
  - Izrada projekata radi sudjelovanja u pretpristupnim programima
-

Regionalni okrugli stolovi na kojim sudjeluju sindikati i poslodavci zajedno sa predstavnicima lokalne vlasti i lokalnim zavodima za zapošljavanje, kako bi potakli suradnju i zajedničko rješavanje problema nezaposlenosti od lokalne prema nacionalnoj razini

ZATEČENO STANJE

- Sredstva za postojeće mjere kasne;
- Lokana partnerstva ne funkcioniraju;
- Akcijski programi ne polaze od lokalnog stanja i potreba;
- Loša suradnja s jedinicama lokalne uprave i samouprave;
- Nisu osigurana sredstva za participaciju u programima EU;
- Birokratska ograničenja zapreka provedbi programa;

4 regije
14 županija

OPERATIVNI PLAN

ZA 2005.

OPERATIVNI PLAN 2005.

Savez Samostalnih Sindikata Hrvatske

Plan sredstava

HFRZ

HZZ

HFRZ

2,000.000

400.850.000

Sredstva

443.125.000 ukupno

2.000.000

172.025.250

Zaposlenih

17.800

**Koliko je sredstava
utrošeno do sada
(od 1. siječnja 2005.)**

**Koliko sredstava
je potrebno za provedbu već
odobrenih zahtjeva**

- Sindikati ne mogu dati pozitivno očitovanje na dostavljeni Operativni plan
  - Nekonzistentan
  - Manjkav
  - Bez uvažavanja lokalnih potreba

STOGA PREDLAŽEMO:

- 1. Analizirati i revidirati postojeće mjere s točnim navođenjem:
    - - programa,
    - - kriterija uključivanja u pojedini program,
    - - broja osoba koje će biti uključene,
    - - trajanja programa, načina izvođenja,
    - - izvora financiranja,
    - - indikatora za utvrđivanje uspješnosti,
    - - kontrole i mjera za slučaj kršenja preuzetih obveza.

  - 2. Pristupiti odmah izradi Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja za 2006. godinu, na osnovi EU strategije zapošljavanja i stvarnih potreba RH.
-

OPERATIVNI PLAN 2005.

- Pristupiti zajedničkoj operacionalizaciji preporuka MOR-a i VE
  - 4. Planirati potrebe iz programa EU
  - 5. Predvidjeti potrebna sredstva za participaciju u Proračunu
-